

державної власності, важливих державних об'єктів, об'єктів критичної інфраструктури, визначених Кабінетом Міністрів України.

Згідно із Законом України «Про критичну інфраструктуру», НГУ визначена як один із суб'єктів системи забезпечення безпеки критичної інфраструктури. У відповідності до ст. 9 цього Закону, до повноважень НГУ належить охорона об'єктів критичної інфраструктури у випадках, визначених законом, а також участь у здійсненні заходів з припинення посягань на об'єкти критичної інфраструктури.

Аналіз нормативно-правової бази свідчить про наявність певних неузгодженостей у правовому регулюванні діяльності НГУ в умовах воєнного стану, зокрема щодо:

1. Розмежування повноважень між НГУ та іншими військовими формуваннями, правоохоронними органами;
2. Порядку підпорядкування НГУ в структурі Міністерства оборони України;
3. Механізму взаємодії НГУ з військовими адміністраціями.

Висновки

На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що Національна гвардія України відіграє ключову роль у забезпеченні виконання заходів правового режиму воєнного стану. Унікальність НГУ полягає в дуальності її природи як військового формування з правоохоронними функціями, що дозволяє ефективно вирішувати завдання як військового, так і правоохоронного характеру.

Водночас існує потреба у подальшому вдосконаленні нормативно-правової бази, що регламентує діяльність НГУ в умовах воєнного стану, зокрема щодо чіткого розмежування повноважень між НГУ та іншими суб'єктами забезпечення національної безпеки, врегулювання питань підпорядкування та взаємодії.

Коба Олександр,

*кандидат педагогічних наук, старший дослідник,
Київський інститут Національної гвардії України*

Кравчук Андрій,

*курсант,
факультету службово-бойової діяльності
Національної гвардії України,
Київський інститут Національної гвардії України*

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЙ СКЛАДУ ВАРТИ ТА ПОШУКОВИХ ГРУП НГУ ПІД ЧАС ВТЕЧІ ЗАСУДЖЕНИХ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Дослідження організації дій складу варті та пошукових груп Національної гвардії України (далі – НГУ) під час втечі засуджених є важливим напрямом забезпечення безпеки в установах виконання покарань та підтримки національного правопорядку. Такі дослідження спрямовані на вдосконалення

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СКЛАДОВИХ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

тактик реагування, координації сил та використання сучасних технологій для ефективного розшуку і затримання втікачів.

Проблематика втеч засуджених та їхнього оперативного розшуку активно досліджується як в Україні, так і за кордоном. Серед вітчизняних науковців значний внесок у вивчення діяльності НГУ зробили В.В. Бабанін, О.М. Сарнавський, Н.А. Дмитренко, а серед зарубіжних – А. Goldstein, J. Smith та ін. В умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну роль НГУ у підтримці безпеки ускладнюється додатковими завданнями, такими як боротьба з диверсійними групами та захист цивільного населення, що підвищує актуальність чіткої організації дій під час втеч засуджених [1].

Втечі засуджених із установ виконання покарань становлять загрозу не лише внутрішньому порядку, а й національній безпеці, оскільки втікачі можуть вчиняти нові злочини та становити небезпеку для суспільства. У 2025 році ситуація ускладнюється еволюцією методів втеч, залученням сторонніх осіб та недостатньою координацією між НГУ, ДКВСУ, СБУ та НПУ. Це вимагає нових підходів до організації пошукових операцій.

Ключові аспекти організації дій варти та пошукових груп

Роль складу варти та пошукових груп

- Склад варти блокує втечу, а пошукові групи забезпечують оперативний розшук.

- Швидкість реагування та координація є вирішальними для успіху операцій.

Використання технологій

- Дрони, тепловізори, системи розпізнавання обличчя підвищують ефективність пошуку.

- Цифрові платформи забезпечують обмін інформацією між органами.

Проблеми та виклики

- Недостатня правова регламентація взаємодії між структурами.

- Дефіцит ресурсів (транспорт, обладнання, кадри).

- Слабка підготовка особового складу до стресових умов.

Складнощі пошуку

- Урбанізовані зони ускладнюють виявлення через інфраструктуру.

- Природні зони створюють перешкоди (ліси, печери), де традиційні методи менш ефективні.

Правові та етичні аспекти

- Дотримання прав людини під час затримання для уникнення юридичних наслідків.

- Ризики агресії втікачів та повторних втеч.

Міжнародний досвід

- У США, Великій Британії та Німеччині акцент на технологіях і координації.

- Міжнародна співпраця підвищує ефективність у боротьбі з транскордонними втечами.

Стратегії вдосконалення

- Посилення підготовки особового складу до роботи в екстремальних умовах.

- Розробка чітких процедур взаємодії між НГУ та іншими органами.

- Забезпечення пошукових груп сучасним обладнанням (дрони, тепловізори).
- Впровадження психологічної підтримки для зниження стресу серед бійців.

Організація дій складу варти та пошукових груп НГУ під час втечі засуджених є ключовою для забезпечення безпеки установ виконання покарань і національного правопорядку. У 2025 році, в умовах воєнного конфлікту, ці дії стають ще важливішими через загрозу нових злочинів втікачів і додаткові завдання НГУ з оборони країни.

Сучасні технології (дрони, тепловізори, системи розпізнавання обличчя, цифрові платформи) підвищують ефективність пошуку, скорочуючи час виявлення втікачів і покращуючи координацію з ДКВСУ, СБУ та НПУ. Однак дефіцит обладнання, транспорту та недостатнє фінансування обмежують їх використання. Проблеми підготовки особового складу до стресових умов і відсутність чіткої правової регламентації взаємодії між органами ускладнюють операції, особливо у воєнний час.

Для вдосконалення системи потрібен комплексний підхід: розробка нормативних актів для координації, забезпечення сучасним обладнанням і транспортом, регулярні тренування для підвищення стресостійкості та навичок, а також психологічна підтримка бійців. Міжнародний досвід (США, Велика Британія, Німеччина) показує ефективність технологій, координації та підготовки кадрів. Адаптація цих практик до України може включати оперативні штаби, технічну допомогу та співпрацю з партнерами, особливо для транскордонних втеч.

Отже, ефективність дій НГУ залежить від подолання ресурсних і правових проблем через системні зміни, технології, підготовку та міжнародну кооперацію, що забезпечить безпеку та стабільність у воєнний час.

Коба Олександр,

*кандидат педагогічних наук, старший дослідник,
Київський інститут Національної гвардії України*

Лобунов Денис,

*курсант,
факультету забезпечення державної безпеки
Київський інститут Національної гвардії України*

ПРАВОВІ, ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Національна гвардія України (НГУ), відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну гвардію України» від 13.03.2014 № 876-VII (зі змінами станом на 27.06.2024), є військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України. Її діяльність спрямована на виконання широкого